

K I E G É S Z Í T Ó M E L L É K L E T

I. Általános rész

A Magyarországi Szerb Színház KHT. 1999.01.20-án alakult 3.000.000 Ft törzstőkével.

A KHT 1999.május 10-én a Cg.13-14-000076/5 számú végzés alapján alkotó és előadó művészeti közhasznú tevékenység végzésére került bejegyzésre. A KHT KSH száma:20281724-90015-7-113

A Magyarországi Szerb Színház KHT 2009.05.21-től a társasági szerződés módosításával **Magyarországi Szerb Színház Nonprofit Közhasznú Kft** –ként működik tovább.
Cégjegyzék száma 13-09-128748

Tulajdonosok:

Lórév Község Önkormányzata

2309 Lórév Dundity A. utca 24.

Lórév Község Szerb Nemzetiségi Önkormányzata

2309 Lórév Dundity A. utca 24.

A társaság fordulónapi jegyzett tőkéje 3.000.000- Ft.

A társaság székhelye:

2309 Lórév Dózsa György utca 79.

A Társaság fióktelepe:

1065 Budapest, Nagymező utca 49. földszint 6.

A képviseletre jogosult adatai

Rusz Márk Milán ügyvezető

A Cég Ügyvezetője:

Rusz Márk Milán

A beszámoló fordulónapján az alábbi ügyvezető képviseli a céget:

Rusz Márk Milán

1149 Budapest, Nagy Lajos kr útja 181. 2/4

A társaság könyvelését külső fél végzi:

Császár Erzsébet, adóazonosító jel: 8348791744 könyvelői igazolvány száma: 200503

A számviteli politika meghatározó elemei

A Kft, törvény szerint éves beszámolójelentés tételére kötelezett, kettős könyvvitelt vezet.

A Mérlegforduló napja 2019.12.31

A tárgyévi beszámoló készítésének időpontja 2020.02.28.

A Kft a befektetett eszközök esetében értékhelyesbítést nem alkalmaz, értékelési tartalékot nem képez.

Követeléseit folyószámlán tartja nyilván, mérlegkészítéskor egyedileg értékeli, ha szükséges, értékvesztést számol el.

A pénzeszközök a banki és pénztár bizonylat alapján kerülnek a mérlegbe.

Aktív időbeli elhatárolásként könyveli azokat a helyesbítő tételeket, melyek a tárgyévi eredményt növelik.

A jegyzett tőke értékelése könyv szerint történik. Az eredménytartalék az előző évek mérleg szerinti eredményeiből áll össze.

A kötelezettségek között rövid és hosszú lejáratú kötelezettségeket tart nyilván. Hosszú lejáratú kötelezettség az egy évnél hosszabb lejáratú, elismert kötelezettség. Rövid lejáratú kötelezettségei szállítói tartozások, továbbá az állami költségvetéssel és önkormányzattal kapcsolatos adófizetési kötelezettségek, illetve a tárgyévben kapott, de még el nem számolt támogatások. Könyv szerinti értékben kerülnek a mérlegbe.

Passzív időbeli elhatárolásként könyveli azokat a helyesbítő tételeket, melyek a tárgyév eredményét csökkentik.

Eredmény-kimutatását összköltségeljárással készíti el, 6-7-es számlaosztályt nem vezet. A ráfordítások a 8-as számlaosztályban kerülnek elszámolásra, számlatükör szerinti bontásban.

A társaság számviteli politikájában a kis értékű tárgyi eszközök értékhatárát 100 000.- Ft-ban határozta meg. Ez összeghatárt meghaladó beszerzés esetén az értékcsökkenési leírást a várható élettartam meghatározásával, bruttó érték alapú lineáris módszerrel számolja el negyedévenként költségként.

Ha a Kft. szempontjából meghatározó jelentőségű tárgyi eszközöknél az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor (megtervezésekor) figyelembe vett körülményekben (az adott eszköz használatának időtartamában, az adott eszköz értékében vagy a várható maradványértékben) lényeges változás következett be, akkor a terv szerinti értékcsökkenés megváltoztatható

A társaság szempontjából meghatározó jelentőségű tárgyi eszközöknél az azok beszerzésekor (üzembe helyezésekor) megtervezett értékcsökkenés elszámolásában változás nem történt

A Kft. az egyszerűsített éves beszámoló készít, mely részei: „A „MÉRLEG, „A EREDMÉNYKIMUTATÁS” összköltség eljárással, kiegészítő melléklet valamint a Számviteli törvény szerint éves egyszerűsített éves beszámolót készítő szervezetek közhasznú jelentése

Kivételes nagyságú, bevételek, költségek ráfordítások meghatározása: Társaság azon tételeket tekinti kivételes nagyságú bevételnek, költségnek és ráfordításnak, amely az eredmény-kimutatás egyes soránál meghaladja az adott sor összegének 30%-át, de legalább 5.000 e Ft-ot.

Kivételes előfordulású bevételek, költségek ráfordítások meghatározása: Társaság a következő gazdasági eseményeket tekinti kivételes előfordulású tételnek függetlenül az adott tétel összeghatárától: - gazdasági társaság alapítása, - jegyzett tőke emelése, - részesedés szerzése, - pótbefizetés teljesítése, - térítés nélkül átadott vagy kapott eszközök értéke, - térítés nélkül nyújtott vagy kapott szolgáltatások értéke, - ajándékként adott eszközök értéke, - ajándékként kapott eszközök értéke, - többletként fellelt eszközök értéke, - fejlesztési célra adott, kapott támogatások értéke, - adott kapott támogatások (adományok) összege, - térítés nélkül elengedett követelések összege, - térítés nélkül átvállalt kötelezettségek összege.

Kivételes előfordulású bevételek az üzleti évben nem voltak.

A Kft. 2019.évi beszámoló összeállításánál figyelembe vette a támogatásokra vonatkozó módosított számviteli törvény előírásait. Ez alapján a tárgyévben kapott azon támogatás összegeket, melyekkel a következő (2020. vagy 2021. év) kell elszámolnia, a bevételeket kötelezettségként, és ezen támogatásokhoz felhasznált költségeket pedig Aktív időbeli elhatárolásként mutatja ki a beszámolóban.

II. Specifikus rész

Mérleghez kapcsolódó kiegészítések

1. Befektetett eszközök

A számviteli politika szerinti aktiválás, értékcsökkenés elszámolása történt meg, mely alapján a Befektetett eszközök nettó értéke 2019. december 31-én 7.847.236.-Ft volt, melyből az Immateriális javak 2.446.928.- Ft és a tárgyi eszközök 5.400.308.- Ft-ot tettek ki.

2. Készletek

A társaságnak a tárgyévben készlete nem keletkezett.

3. Követelések

Rövid lejáratú követelése: 5.337.600.-Ft

melyből :

Belföldi vevő követelés:	152.430.- Ft
Előleg:	3.404.362.- Ft
Adók:	1.780.808.- Ft

A követelések között nem található olyan tétel melyre értékvesztés elszámolást kellene képezni.

4. Pénzeszközök

Pénztár	188.497.- Ft
Bankszámla	47.321.600.- Ft

5. Aktív időbeli elhatárolás:

A tárgyévben kapott, zárásig még el nem számolt támogatásokhoz felhasznált költségek kerültek elhatárolásra 40.118.333.- Ft értékben

6. Saját tőke

Saját tőke változása

Saját tőke elemei	Nyitó	Növekedés	Ezer	Ft-ban
			Csökkenés	Záró
Jegyzett tőke	3.000	0	0	3.000
Tőketartalék		0		
Eredménytartalék	14.483		0	14.483
Adózott eredmény		12.780	0	12.780
Összesen	17.483	12.780	0	30.263

A saját tőke változása a tárgyévi mérleg szerinti eredmény összegével módosult.

7. Céltartalékok

A társaság céltartalékot nem kellett, hogy képezzen.

8. Hosszú lejáratú kötelezettségek

A társaságnak nincs hosszú lejáratú kötelezettsége.

9. Rövid lejáratú kötelezettségek

Rövidlejáratú kötelezettségek: 70.550.E.-Ft

ebből:

Belföldi szállítói kötelezettség: 452 E Ft

Adók, járulékok: 238 E Ft

Kapott, 2020. évben elszámolandó támogatások: 69.860 E Ft

10. Passzív időbeli elhatárolások

2019. évben a társaság passzív időbeli elhatárolást nem képzett.

Eredmény-kimutatáshoz kapcsolódó kiegészítések

Kivételes előfordulású bevételei, költségek és ráfordítások az üzleti évben nem voltak.

Saját bevétel:

A társaságnak a tárgyévben 77.953.- Ft saját, vállalkozási bevétele terem bérleti díjból származik.

Előadások bevételei:

Előadások jegy és fellépések bevétele: 11.369457.- Ft, terembérlet: 77953.- Ft

2019. évben Kapott támogatások az Emberi Erőforrások Minisztériuma, Nemzeti Kulturális Alaptól: 9.860.000 Ft , melyből 10 Millió Ft-os pályázattal az év során elszámolásra került, a fennmaradó 69.860 E Ft-tal 2020- 2021. év során kell elszámolni, így ezen bevételt kötelezettségként került kimutatásra a beszámolóban., így jelentős eltérést mutatva a bázis

évhez képest, ahol az áthúzódó elszámolásra váró bevételeket Passzív időbeli elhatárolásként volt kimutatva.

A 2019.év során kapott támogatásokból *kivételes nagyságú* bevételek az alábbiak voltak (Ft-ban):

NEMZ-N-19-0002 Pályázat	10 000 000
EMT-SZM-NZ-19-0003 Pályázat	7 000 000
NKA 3417-12-0009/19 Pályázat	18 500 000
NEMZ-N-19-0075 Pályázat	21 000 000
EMET-TE-19-0609 Pályázat	10 000 000

2018-ról nyitóban áthozott 25.083.333.- Ft támogatási összeggel 2019 év során a kft elszámolt. Ezen összeg realizált bevételként jelentkezett a zárásban.

Az év során Önkormányzatoktól kapott támogatások, adományok 6.320.435.- Ft-ot tettek ki, melyből kivételes nagyságú a Lórévi Önkormányzattól kapott 5 Millió Ft-os támogatás volt.

Pénzügyi műveletek bevételei:

Kapott kamat:1.405.- Ft

Költségek: melyek a realizált bevétellel kapcsolatban maradtak a könyvelésben

Anyag jellegű ráfordítások:

ebből:

Anyag költség 2.467.661.- Ft

Igénybe vett anyagjellegű szolgáltatás (elhatároláson felüli): 21.580.476.- Ft, mely az előadásokhoz szükséges bérleti díjakat, a művészeti tevékenységeket, a fény és hangtechnika szolgáltatást, utazási költségeket, könyvelés díját tartalmazza.

Személyi jellegű ráfordítások:

Bérköltség: 801.987.- Ft, Bérjárulékok: 682.112.-Ft,

A társaság a vezető tisztségviselők részére sem előleget, sem kölcsönt nem folyósított

Értékcsökkenési leírás:

A társaság tárgyévben a (kisértékű is) eszközök után 4.110.820.-Ft értékcsökkenést számolt el.

Egyéb ráfordítások: 30.266.- Ft

Pénzügyi műveletek ráfordításai: 0 Ft

Társasági adó bemutatása:**Vállalkozási tevékenység adóalapja: 77.953.- Ft,**

Adóalap növelő, csökkentő tétel nem volt

Tao arányszám:(Össz bevétel/ vállalkozói bevétel): $43.006.906/77.953=0,1813\%$ az mentességhez, Társasági adó: 9%

Társasági adó számítása= $77953*0,1813\%*9\%= 2085.-Ft$

Egyebek

A társaság kutatási, fejlesztési tevékenységet nem végez.

A cég tevékenységével kapcsolatban veszélyes hulladékok, környezetre káros anyagok nem keletkeztek. A társaságnál környezetvédelemmel kapcsolatos kiadások nem történtek, ilyen jellegű eszközökkel a cég nem rendelkezik.

A társaságnak mérlegen kívüli kötelezettségei nincsenek.

A tulajdonosok osztalékot nem hagynak jóvá, az eredményt eredménytartalékba kívánják helyezni.

Lórév, 2020. szeptember 14.

Szakmai BESZÁMOLÓ a 2019. évben teljesítésre került feladatokról.

Kötelező feladatunknak tartjuk a magyarországi szerbség nagy és kisebb településeinek színházi előadásokkal való kiszolgáltatását. Ezt az egész országra illetve határainkon túlra is kiterjedő feladatunkat a lórévi székhelyű Magyarországi Szerb Színház Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társasággal teljes együttműködésben végezzük.

I.) Bevezető

Az Előadóművészeti törvény a következőképpen definiálja a **nemzetiségi színházat**: „az országos nemzetiségi önkormányzat nyilatkozatával elismert, nemzetiségi nyelven játszó színház vagy magyar nyelven játszó színház, melynek az adott nemzetiséghez kötődő alkotóközösségei által létrehozott előadásai alapvetően e nemzetiségi közösség anyanyelvű művelődési igényeinek kielégítését szolgálják és kötődnek a nemzetiségi közösség szocio-kulturális hátteréhez, hagyományaihoz” – ennek a Magyarországi Szerb Színház maradéktalanul eleget tesz.

Egy nemzetiségi színháznak az alapvetően értékteremtő- és értékmegőrző feladata a nemzetiségi önazonosság területén egyedülálló.

A nézőtérén helyet foglaló szerb anyanyelven beszélő publikum egyszerre éli meg közösségi élményként a színházi előadást és saját belső identitását közösségének évszádokra visszanyúló kulturális, nyelvi, folklór és másfajta hagyatékának befogadásával.

Magyarországon tizenkét regisztrált nemzetiségi és egy etnikai kisebbségnek biztosít támogatást Magyarország Kormánya.

A Magyarországi Szerb Színház a szerb színházi előadásokon és rendezvényeken kívül teret ad a következő nemzetiségi szervezetek és társulatok próbáinak, rendezvényeinek és előadásainak – befogadja őket és minden eszközzel támogatja előadások megtartását és színpadra vitelét:

- 1) Artashat Örmény nemzetiségi színház**
- 2) Cinka Panna Cigány Színház**
- 3) Nemzetiségi Színházi Társulat**
- 4) Vertigo Szlovák Színház**
- 5) Hora Színház és Programiroda - Szeged**
- 6) Nemzetiségi Színházi Szövetség.**
- 7) Magyar Teátrumi Társaság Nemzetiségi Tagozata**

II.) A legfontosabb tények 2019-ből:

1) Fő szervezői voltunk a JELEN/LÉT Nemzetiségi Színházi Fesztiválnak. Tizenöt előadást vendégszerepeltettünk és két előadást játszottunk.

2) Huszadik alkalommal (1999 óta) megtartottuk tradicionális rendezvényünket a LÓRÉVI KULTURÁLIS ÉS SZÍNHÁZI NAPOK-at ahol öt előadást valósítottunk meg szabadtéren, ezen kívül kiállítás és közönségtalálkozó gazdagította a programot.

3) Hét új bemutatót tartottunk 2019-ben.

4) Összesen százhet előadást játszottunk – saját és koprodukciós előadásokat.

- 5) Harmadik alkalommal voltunk fellépői a SYNERGY WORLD THEATRE FESTIVAL-nak, ahol tagjaivá váltunk egy nemzetiségi színházakat tömörítő világszervezetnek.
- 6) A Nikola Tesla Szerb Iskolával közösen Szerbiában vendégszerepeltünk a Vajdasági Parlament meghívására.
- 7) Támogathattuk a budapesti székhelyű, országos hatáskörű, új Szerb Kulturális és Média Központ létrejöttét, székhelyének kialakításában is részt vettünk.
- 8) A Magyarországi Szerb Színház vendégszerepelt Avala Express 20 című produkciójával a belgrádi és a budapesti NEMZETI SZÍNHÁZBAN egyaránt.
- 9) A Külgazdasági és Külügyminisztérium felkért minket a Szerbiai Magyar Kulturális Hetek programsorozatban való részvételre, mely hazánk kulturális értékeit hivatott bemutatni. Magyarországot reprezentálta a budapesti Nemzeti Színház, az Állami Népi Együttes, a Szegedi Kortárs Balett és a Magyarországi Szerb Színház. Cseh Tamás és Bereményi Géza dalaiból készült szerb nyelvű színházi előadásainkat – a Kragujevaci Szerb Királyi Színházban, a Niš-i Nemzeti Színházban, a Kraljevoi Népszínházban és a Lazarevaci Népszínházban mutattuk be a már említett belgrádi Nemzeti Színház mellett.
- 10) Színházunk vezetője, *Rusz Márk Milán munkásságának elismeréseként* Jászai Mari – díj kitüntetésben részesült

III.) A Magyarországi Szerb Színház – hagyomány kötelez mindnyájunkat

A szerb, polgári, hivatásos színjátszásnak, közel két évszázados hagyománya van Magyarországon. Mi több - itt született.

„Jövő Kedden, az az Augustus 24. Napján a Magyar Játék Színben a Felséges Királyi Helytartó Tanács kegyes engedelmével egy Diletans Rátz Társaság által a' Szent Endrei Rátz Preparandia Institutumnak Segedelmére elő fog adódni Rátz Nyelven egy Néző Játék 3 Felvonásokban, ezen rátz nevezet alatt: KRESTALITZA (PAPAGÁJ) Kezdődik 7 Órakor.” - Az Angyal Bandi plakátján találhatjuk meg a hirdetést a Rondella, azaz a Városi Kis Játékszín szereposztása alatt.

Az előzetes „Diletans” előadást hirdet, mégis mai értelemben véve koránt sem amatőr: Balogh István, Balogh Júlia, Fehér Tamás és Joakim Vujić is játszik benne. 1813–mat írtak ekkor.

A polgári szerb hivatásos színjátszás 2013-ban volt 200 éves. A Jubileumi díszelőadást és megemlékezést Vidnyánszky Attila vezérigazgató úr jóvoltából a NEMZETI SZÍNHÁZBAN tartottuk.

Az újkori magyarországi szerb színjátszás Mándity Marica és Rusz Milán otthonából, magánlakásából indult 1991-ben, hogy mára kamaraszínházi infrastruktúrával rendelkező intézménnyé váljon.

Huszonkilenc éve működik társulatunk, ugyanazokkal a célokkal és ugyanazzal a lelkesedéssel: magas színvonalú, professzionális előadásokat játszunk szerb és magyar nyelven - elvisszük őket mindenhová, ahol igénylik a színházat és az anyanyelven megszólaló színészt.

Néhány színpadi műfajt egyedül mi szólaltattunk meg szerb nyelven. A történelmi viszontagságok - ill. a folklór, a hagyomány, a kulturális különбözöség, a területi megosztottság

lehet az oka annak, hogy a passiójáték, az operett, a zenés vígjáték vagy a rock-opera nem honosodott meg a szerb nyelvterületen, sőt nem is íródott a Magyarországi Szerb Színház megalapításáig.

Színre lépünk Magyarország minden olyan településén, ahol a szerb anyanyelvűek meg tudnak tölteni egy nézőteret.

Az évek során, rendszeresen színházba járó publikumot sikerült létrehoznunk a szerb közösség tagjaiból, azonkívül színházunknak magyar ajkú rajongói tábora is alakult, a szerb kultúra és kortárs drámairodalom iránt érdeklődő nézőközönségből, akik magyar nyelven tekinthetik meg, Radoslav Zlatan Dorič, Miloš Nikolič vagy Dušan Kovačević műveit.

A Magyarországi Szerb Színház az iskoláink, a múzeumunk, a könyvtáraink mellett a huszonkilenc évnyi működés alatt a közösség létfontosságú, sűrűn látogatott, kulturális - művelődési intézményévé vált.

Évente néhány alkalommal anyaországi turnékon is bemutatjuk legjobb produkcióinkat.

A magyarországi szerb amatőr társulatoknak szakmai segítséget nyújtunk: például 2019-ben hangosítót, világosítót, konferansziét biztosítottunk a Tabán Szerb Néptáncgyűttes Vígszínházi 25. jubileumához, amelynek Milorad Dodik úr, Bosznia-Hercegovina államelnöke és Eszenyi Enikő, a Vígszínház igazgatója is vendége volt.

Szoros kapcsolatot ápolunk és közösen szervezünk rendezvényeket és színházi előadásokat évek óta a következő szerb nemzetiségi szervezetekkel:

- 1) Szerb Országos Önkormányzat - infrastruktúrát biztosít működésünkhöz és intézményi háttérrel és megfelelő anyagi támogatással is segíti munkánkat
- 2) Budapesti Szerb Önkormányzat - rendezvényeket szervez és foglalkoztatja művészeinket
- 3) Magyarországi Szerb Ortodox Püspökség - a tulajdonában lévő TÖKÖLYÁNUM Színházat biztosítja előadásainkhoz és próbáinkhoz
- 4) Nikola Tesla Szerb Óvoda Általános Iskola Gimnázium és Diákotthon - biztosítja az utánpótlást Színházunk társulatának, valamint közönségünk jelentős része is a nagylétszámú diákságból és szüleikből verbuválódik
- 6) A magyarországi Szerb Hetilap (Srpske Nedeljne Novine) - rendszeresen tudósít Színházunk munkájáról, cikkeket közöl és hirdeti előadásaink időpontjait
- 7) Lórév Község Önkormányzata és Szerb Kisebbségi Önkormányzata – tulajdonában lévő Kft. pályázatírással, adminisztrációval, jegyeladással, reklámtevékenységgel, informatikai szolgáltatásokkal, teljes színházi eszköztárral, művészek szerződtetésével, gépjárműparkkal segíti misszióinkat
- 8) Magyar Televízió Srpski Ekran magazinja - közvetíti bemutatóinkat, interjúkkal népszerűsíti művészeinket
- 9) Pécsi Szerb Önkormányzat többek között a Pécsi Horvát Színházzal és a baranyai szerbséggel való kapcsolattartásunkat

10)Siklósi Szerb Kisebbségi Önkormányzat - együttműködési szerződést írtunk alá

11)Magyar Rádió Szerb Nemzetiségi Regionális Szerkesztősége - helyszínről közvetít bemutatóinkról ill. minden fontos eseményről amely társulatunkkal kapcsolatos

12)Ferencvárosi Szerb Önkormányzat - rendszeresen támogatja Színházunkat

A felsoroltak mellett, fontos megemlíteni, hogy helyet, termet biztosítottunk a **Magyar Teátrumi Társaság Nemzetiségi Színházi Tagozatának** és a **Magyarországi Nemzetiségi Színházi Szövetség** működéséhez – találkozókhoz, a közgyűlésekhez, elnökségi ülésekhez.

IV.) Játsszóhelyeink

A Magyarországi Szerb Színház Budapesten az egyetlen színházi infrastruktúrát fenntartó nemzetiségi színház

1)Budapesti Játsszóhelyünk

Budapest, Nagymező utca 49.

Az előteret eddig közösen használtuk a Szerb Kulturális és Dokumentációs Központtal. Sikerült elérni, hogy Magyarország Kormánya támogatásával a Szerb Országos Önkormányzat a Központot egy újonnan vásárolt ingatlanba helyezze át. Ez óriási előrelépés, mivel a közös tér Színházunk használatába kerül.

2)Lórévi Játsszóhelyünk

Lórévi Játsszóhelyünk infrastruktúráját az elmúlt években is fejlesztettük és a továbbiakban is fejleszteni kívánjuk. A benti térben kiállításokat szerveztünk és színházi előadásokat tartottunk és tervezünk továbbra is.

Lórév Község a fűtés rendszer korszerűsítésével lehetővé tette, hogy a téli időszakban is Lóréven tudjunk próbálni.

Új fényparkkal szeretnénk játsszóhelyünket gazdagítani.

A lórévi szabadtéri színpad a nyári fesztiválok megtartására is szolgál.

3)Vidéki Játsszóhelyeink

Deszk, Battonya, Szeged, Tököl, Hercegszántó, Százhalombatta, Mohács, Pécs, Siklós, Villány, Pomáz, Budakalász, Szentendre – rendszeres magyarországi játsszóhelyeink. Ezek a települések rendszeresen pályáznak szerb nyelvű színházi előadások megtartására. Évente két alkalommal teltházas előadásokat tartunk ezeken a településeken.

4)TÖKÖLYÁNUM SZÍNHÁZ

Budapesten a Budai Szerb Ortodox Egyházmegye tulajdonában lévő **Tökölyánum** Intézményben milliós beruházással megújult a csodálatos színházterem. A terem a Magyar Állami Operaház hangulatát idézi. Az Szent György Templom presbitere felkért minket, hogy

a teremben tartunk színházi előadásokat szerb és magyar nyelven. Próbáljuk a helyszínt rendszeres kulturális helyszínné tenni.

V.)Új bemutatóink 2019-ben:

1) Cseh Tamás, Bereményi Géza, Milosevits Péter: „AVALA EXPRESS XX” – daljáték-koncert előadásból színházi előadás

Szereplők: Rusz Márk Milán, Gyorgyev Bránimír, Lengyel Gábor, Krkeljics Mirkó Mitár, Ember Tibor

Rendezte: Milosevits Péter

Koncert előadásból színházi előadássá rendezte:

Dégi János

a rendező asszistense - **Bacsi Pavlovics Katarina**

Hangkép - **Szabó Bogdán**

Díszlet - **Prágai Tibor**

Jelmez - **Borbély Noémi**

Recenzens - **Siskovity Éva**

„A magyar kulturális diplomácia 2018-ban és 2019-ben kiemelt figyelemmel fordul az ország déli szomszédjai felé, ahol is nagyszabású kulturális rendezvény sorozatokat szervezett. 2018. októberében kezdődtek és 2019. márciusáig tartottak a Szerbiai Magyar Kulturális Hetek, amelynek keretében minden korábbinál gazdagabb magyar kulturális programkínálattal mutatkoztak be Magyarország legkiválóbb művészei.”

A Magyarországi Szerb Színház társulata, a Magyar Külügyminisztérium felkérésére szervezte bemutatkozó körútját Szerbiában, az első állomás volt a belgrádi Nemzeti Színház.

A Magyarországi Szerb Színház 2019 március 3 – án lépett fel a belgrádi közönség előtt, ahol is nagy sikerrel mutatta be a Cseh Tamás és Bereményi Géza szerzők dalaiból készült „AVALA EXPRESS XX” című zenés darabját, melyet szerb nyelvre fordított - adaptált és rendezett Milosevits Péter. Az „Avala Express XX”- egy szerelmi történet egy Józsiáról, aki Annát várja a Keleti pályaudvar VÁRÓTERMÉBEN. Akár „Váróterem” is lehetne a címe az előadásnak. Az előadás valójában egy korszaknak, egy generációnak szentelt elégia.

Milosevits Péter az előadásról: "Húsz év telt el az első bemutató óta. Ahogy azt mondanánk, elmúlt kétszer az „X”. Az Avala Express belgrádi vonat, amely 1990-ben volt az egyetlen kapocs a felosztott Jugoszlávia és a világ többi része között. Az Avala Express, Keleti pályaudvarra való megérkezésének idején, a peron tele volt emberekkel, akik rokonokat, barátokat és szerelmeiket várták. Tehát 1996-ban saját magától született meg a cím, a dalokat csak megfelelő sorrendbe kellett tenni: az állomás, a gépolaj illata, a váróterem... A vonat megérkezik egy városba, melynek neve Budapest. “

A belgrádi Nemzeti Színház „Raša Plaović” kamaratermében, a közel kétszázötven fős közönség nagy tapssal jutalmazta a Szerb Színház tagjait, Ruz Milánt, Gyorgyev Branimirt, Krkeljics Mirkót és Lengyel Gábort, akik a belgrádi fővárosba elhozták Budapest színeit és hangjait, amikor is a színpadról felhangzott az „Avala Express” vonat fékhangja, mely évtizedeken keresztül szállította az újabb és újabb utasokat a magyar fővárosba. Az előadás folyamán a fények és a hangosbemondó szavai – az effektek együttese, valamint a zongora, a gitár, a harmonika és a férfi hangok hatásosan érzékeltették a dalok egyedi hangulatát. Felcsendültek az ismert dalok: „Profesorka Bambina”, „Budimpešta”, „Dubrovnik” - melyek nosztalgikus érzelmeket idéztek elő a jelenlévők számára. Emlékeztettek az egykori találkozásokra és búcsúzásokra, az eltöltött diák évekre az egykori budapesti Szerbhorvát Gimnáziumban, valamint a régi szerelmekre és a már feledésbe merült városokra.

Az előadást megelőzte egy kiállítás megnyitó „Joakim Vujić és a szerb színjátszás két évszázada” címmel, a szerb színházat létrehozó Joakim Vujićra emlékezve, aki a budapesti „Rondellában” hozta létre az első szerb nyelvű „Krestalica” című színdarabot. A kiállítást megnyitotta Lásztity Péro, a budapesti Szerb Intézet igazgatója, majd az egybe gyűlteket köszöntötte a belgrádi Nemzeti Színház igazgatója, Ivana Vujić és a belgrádi Magyar Nagykövetség kulturális attaséja, Rafajlović Hajnalka. A belgrádi fellépés után következtek a jelentős szerbiai városok: Lazarevac, Kraljevo, Niš. Kragujevac-mindegyik helyszínen nagy érdeklődéssel várták az előadásokat.

2) Smehonosna lualica - A neveltető kalandor – mesejáték (4 – 10 éves gyermekeknek és szüleik számára egyaránt)

A bemutató helyszíne: **Budapest, Rózsák Tere 6-7. A Nikola Tesla Szerb Iskola Színházterme**

Szereplők: Fehér bohóc - **Ratko Kraljević**

Kacagó Bohóc - **Predrag Vuković Pedjolino**

Rendezte: **Predrag Vuković**

Zeneszerző: **Lengyel Gábor**

Predrag Vuković a legnagyobb színházi guru Peter Brook tanítványa. Hágában tartott variétészínész kurzust a nagy mester és ezt végezte el a színész. Ahogyan Predrag játszik az egyedülálló és tanítani kellene színpadi és cirkuszművészeknek egyaránt. Utánozhatatlan mivel az improvizációt vegyíti egészen magas szintű mesterségbeli virtuózitással.

Az előadás formája edukatív üzenetekkel teli minimusical amely az interakció eszközeivel a gyermekek bevonásával meséli el a szerb népmesék történeteit. A két bohóc különös módon avat be minket a szerb ősi regék világába. Mai kontextusba és környezetbe helyezi a hajdanán megénekelt és megverselt hősoket, majd vadonatúj helyzetfelismerő megoldásokkal próbálja a gyermekek toleranciaküszöbét kiterjeszteni távolabbi határokig. Foglalkozik többek között azzal a kérdéskörrel: szabad-e idegen házba bemenni, szabad-e ott bármilyen tárgyakat igénybe venni, ismeretlen emberekkel kapcsolatba lépni. Foglalkozik azzal is: hogyan segíthetünk esetleg a negatív hősokeknek is, hogy pozitívvá váljanak. Mi a fontosabb az ész vagy a fizikai erő? – felteszik a kérdést a bohócok és meséken keresztül keresik meg a választ közösen a gyermek nézőkkel.

Rendszeresen, minden évben játszunk a gyermekeknek előadásokat. A szerb nyelvű, nemzetiségi iskola-rendszer reneszánszát éli jelenleg Magyarországon. Iskolák épülnek, ill. bővülnek Budapesten, Battonyán, Lóréven, Pomázon, Deszken, Szegeden és másutt, azon kívül különböző tematikus nyári táborok várják a szerb ajkú gyermekeket minden évben (ortodox hitéleti, kézműves, tambura, népitánc és nyelv és irodalmi tábor). Minden településen és a táborokban nagy örömmel fogadják gyermekelőadásainkat.

3) Branislav Nušić: Autobiografija

A Bemutató helyszíne: **Budapest, Nagymező utca 49. Szerb Színház**

A Bemutató időpontja: **2019. április 30.**

Szereplők:

A tudálékos, szószátyár pincér: **Rusz Milán**

A külföldi turista akit Branislav Nušićnak néznek: **Dégi János**

A zenész, aki megittasult a klasszikában és mozgalmi dalokban: **Gyurity István m.v.**

A néző, aki főszereplővé avanszál: **Mirko Mitar Krkeljić**

Rendező: **Dégi János**

Dramaturg: **Rusz Milán**

Díszletterv: **Prágai Tibor**

Jelmezterv: **Borbély Noémi**

Nušić a szerb irodalom legnagyobb komediográfusa. Író, diplomata, színházigazgató, újságíró. Saját izgalmas életéről fantasztikus művet írt, amelyet minden nyelvre lefordítottak. Magyar nyelvre is többen lefordították. Többek között a legendás Csuka Zoli bácsi.

Nušić így ír műve előszavában: „Vajon van-e értelme egy önéletrajz elé írt előszónak? Hiszen ha az ember életének van is előszava, az olyan intim természetű, hogy arról nemigen illik írni. Mivel azonban életrajzírással rendszerint a levitézlett politikusok, száműzött uralkodók, unatkozó nyugdíjasok vagy elaggott udvarhölgyek és a Tudományos Akadémia tagjai foglalkoznak, meg kell magyaráznom, hogy miért is fogtam életrajzom leírásához, hiszen sem elaggott udvarhölgy, sem trónfosztott fejedelem nem vagyok.”

Pedig ő egy fejedelem akit senki a trónjától megfosztani nem tudott. Ő a szerb komédia fejedelme a mai napig és ott lesz mindig a szerb drámairodalom csúcsán. Sorozatot indítottunk a néhány éve bemutatott Vlast – A hatalom című komédiája után. Tavaly a Sumnjivo lice – Gyanús alak került bemutatásra.

A darabban szereplő színészekről bővebben:

- Gyurity István m.v. - a Magyar operett társulatok egyik legismertebb táncos komikus színésze, a Horvát Színház tagja, a nemzetiségi színjátszás legendája,
- Dégi János - színművész és rendező színészdinasztia leszármazottja, társulatunk új tagja, Szinetár Miklós tanítványa, vadonatúj rendezői eszközökkel vagy akár eszköztelenül is színpadra tesz Cseh Tamást vagy Nušićot egyaránt,
- Čorić Tina - frissen végzett színésznő, három nyelven tökéletesen beszélő fiatal tehetség, színházunk új tagja,
- Krkeljics Mitar Mirkó – színházunk tagja, színészként sokszor főszerepekben bizonyított, rendezőként és íróként ebben az évben debütál új darabjával,
- Rusz Márk Milán – a színház alapítója megpróbál zenészként és színészként is jelen lenni, adaptációja experimentális próbálkozás Színházunk új arculatának megkereséséhez, modern színházi nyelv megteremtéséhez

4) Mirko Mitar Krkeljić: A legtöbb a virágon (Najviše na cvetu) (Munkacím: Josif)

A Bemutató helyszíne: **Budapest, Nagymező u. 49. Szerb Színház**

A Bemutató időpontja: **2019. szeptember 10.**

Költözés Testi-lelki vándorlások egy felvonásban

Szereplők:

Josif – **Mirko Mitar Krkeljić**

A Testvér – **Ember Márk**

Az Anya – **Jurkovits Zorica**

Rendező: **Mirko Mitar Krkeljić**

Díszlet: **Prágai Tibor – Teátrumi- díjas**

Látványterv: **Szabó Bogdán**

A háborúk nem csak országokat, de családokat is szétépnek. Talán a legnehezebb azoknak az anyáknak sorsa, akik otthon imádkoznak a fronton harcoló fiaikért. Mások kénytelenek voltak elengedni fiaikat messze a családi fészektől, hogy egy másik, biztonságos országban leljenek új otthonra. Így történt, hogy főhősünk távol került családjától, beteg édesanyját pedig otthon maradt ikertestvére ápolja. Videotelefonon tartja a család a kapcsolatot, beleértve az ünnepeket is, melyeken régen együtt gyűltek az asztal köré. Az anya, bár mindkét fiát egyformán szereti, a testvérek között mégis feloldhatatlan konfliktus alakul ki.

Az elvándorolt fiú sikeres zenész lett külföldön, dalait hallgatva a videotelefonon keresztül az édesanyja mindig kicsit jobban lesz. Ő a család büszkesége, az otthon maradt testvér viszont feláldozta karrierjét, hogy ápolhassa a háborúban megözygyült, beteg anyját. A testvérpár rivalizálása az anyjuk szeretetéért a végletekig fajul.

Nagy örömrnkre szolgált, hogy fiatal színészünk Krkeljić Mirko Mitar darabírással és rendezéssel is debütálhat egyszerre. Ehhez minden lehetőséget megadtunk, ahogy más fiatal alkotónak is, hogy ily módon kiteljesedhessen színházi gondolkodás és látásmódjuk egyaránt.

Úgy szintén csodálatos hír volt színházunk számára, hogy Ember Márkot, a Vígszínház szerb származású vezető színészét és nagy ígérétét, újra színházunkban láthatjuk egy előadás erejéig, mint ahogyan annakidején Edvinként a Csárdáskirálynőben vagy Radivoj Stankovic kapitányként a Zombor Rózsájában.. Ember Márk szülei Jurkovits Zorica és Ember Tibor a kezdetektől a Magyarországi Szerb Színház vezető színészei, és gyermekként a próbáinkon szívta magába, saját bevallása szerint a színház szeretetét.

5) Nino Manfredi: Laki morali (Könnyű erkölcsök) –
két – három személyes romantikus vígjáték,
szerb nyelvű ősbemutató

A Bemutató helyszíne: **Budapest, Nagymező u. 49. Szerb Színház**

A Bemutató időpontja: **2019.szeptember 20. – 2019. szeptember 25.**

Játsszák:

Armando – **Gyurity István**

Princeza – **Čorić Tina**

Díszlet és jelmez: **Prágai Tibor Teátrumi-díjas**

A tizennyolcadik ősbemutató színházunk fennállása óta – szerb nyelven. Néha elcsodálkozhatunk azon, hogy Dürrenmatt: János király című művét nem mutatta be senki eddig szerbül esetleg horvátul, csak a Magyarországi Szerb Színház. Sorolhatnék még klasszikusnak számító hasonló eseteket bemutatóink közül, de úgy gondolom, hogy a Könnyű erkölcsök című mű is jó példa erre.

Egy prostituált és egy író találkozását dolgozza fel a történet, akik rendhagyó körülmények között találnak egymásra. Mindenben különböznek, mégis valami

megmászhatatlanul egymáshoz vonzza a két embert, valami, ami megmagyarázhatatlanul mélyen lapul az emberek sejtmagjaiba kódoltan. Humorral, filozófiával váratlan helyzetekkel átszótt történet, amely színházi ziccer lehet minden alkotónak egyaránt.

6) Branislav Nusic: Jókedvemben játsztam – komédia

Branislav Nušić Svinja című darabja volt repertoárra tűzve, de vezető színművészünk, Matoricz József betegsége miatt kénytelenek voltunk egy másik művét ugyanannak a szerzőnek repertoárra tűzni.

2016-ban Vlast című előadásunkkal kezdtük el Branislav Nušić, a szerb legnagyobb komediográfus műveit sorozatban színpadra vinni. A gyanús alak c. mű volt a következő: írástudatlanság, a betöltött pozíciókra való teljes alkalmatlanság és a mindent átítató korrupció jellemzik a korabeli „obrenovici” Szerbiát. A sorozat harmadik darabja az Autobiográfia kitűnő magyar fordítása: Jókedvemben játsztam.

7) Bálint Zsolt – Rusz Milán:

Európa Harmoni(k)ában....

folkutazás – zenés performansz előadás....

A bemutató időpontja: **2020. augusztus 16.**

A bemutató helyszíne: **Szarvas József Pajtaszínháza**

Játsszák: **Bálint Zsolt, Bálint János,
Suki István, Gyorgyev Bránnimír, Rusz Milán
Csasztvan Zsuzska, Csasztvanné Vas Edit,**

Rendező: Bálint Zsolt és Rusz Milán

A hetvenes és nyolcvanas években még nem beszélt senki közös Európáról, mégis az előadás szerzői járták a Kontinens Folklórfesztiváljait ahol akár 20 nemzet képviselői is felléptek közös gálaműsorokban. Itt fogalmazódott meg először bennük, hogy nemzeti különbségeink mellett ott van a közös nyelv, a zene és a tánc. Zorbász a görög táncát hasonlóképpen éltük át mint a görögök az esti táncházakban és meg is tanultuk tőlük ezt a szirtakit muzsikálni, táncolni és énekelni egyaránt.

Az oroszokkal a Katjusára csasztuskáztunk és a Moszkva parti estéken andalogtunk közösen dúdolván a tábortűz mellett. A csárdásokat imádták még az Európán kívüli Bolíviai indiánok, vagy az Indiából jött rituális táncosok is hiszen Kálmán Imre és más színházi szerzők, azon kívül a cigányzenekarok és az Állami Népi együttes a világ minden tájára elvitte a magyar táncok ütemét. A Jugoszláv táncegyüttes döbbenet tapasztalta, hogy egyes kóciókat jobban járunk mint ők, hiszen Vujicsics Tihamértól és hozzá hasonló nagymesterektől tanultunk „,kukunyestyét. A Fáklya Nemzetiségi Néptáncegyüttes tagjai között minden magyarországi nemzetiség megtalálható volt. Felmérhetetlen nagy becsű kincs az amit összeszedtünk, összegyűjtöttünk egymástól az említett helyeken és ezeket időről időre feldolgozzuk, őrizzük, beleépítjük készülő előadásainkba a mai napig táplálkozunk belőle. Az előadásban 13 regisztrált magyarországi nemzetiség dalaiból készült népdalfantázia hallható, melyet Kricskovics Antal, Erkel –díjas, Kiváló és Erdemes művész ihletett. A mi „, Tóni bácsink” „,belénk verte” a próbákon az, hogy ha nem is beszélsz, de igenis táncolj és énekelj: románul,

szerbül és szlovákul, természetesen a magyar mellett. A Gálaműsorokat általában vagy az oroszok (akrobatikus mutatványaik) vagy a magyarok, azaz mi zártuk Rábai Miklós: Szatmári táncával az Ecseri Lakodalmasból.

Egy folyamatot szeretnénk elbeszélni ezzel az előadással, melynek mondhatjuk happy and a vége, amely kezdődik közös énekléssel, zenéléssel és tánccal, majd egymás átélése, megismerése folytán elkezdődik a politikai, gazdasági és lélekbeli közeledés, a „Vén Kontinens” egyberendeződése természetesen pregnánsan megőrzött nemzeti kultúrákból melyek között a kapocs egymásnak minél jobban való megismerése.

Életre szóló barátságok, szerelmek, munkakapcsolatok szövődtek a turnékon és minden szegleten, minden nótához, hajlításhoz, trillához és akkordhoz egy emlék tapad, amit az előadók átadnak nonverbális módon a hallgatónak.

Tovább játszottuk a következő előadásokat:

1. Milosevits Péter, Rusz Milán: **Мостови Париза - Párizs hídjai** - monomusical
2. Erdélyi Dániel: **LEVESBEN** - színmű
3. Hasek - Miko: **Зовем се Швејк - Svejk vagyok** - zenés vígjáték
4. Rusz.M.: **Jávor „Pali” utolsó mulatása** - életrajzi dráma
5. Rideg Sándor: **Крпеће се играција - Indul a Bakterház** - színjáték
6. Rusz M.: **“Hamvadó cigarettavég....”** - életrajzi dráma
8. Babits Mihály: **Jónás könyve** - zenés borbemutatóval egybekötött irodalmi est
10. Dujmov Dragomir – Jurkovits Zorica: **Sudbine u Magli - Sorsok a ködben** - dráma
13. Milosevits Péter – Cseh Tamás – Bereményi Géza: **Avala Express 20** – koncertelőadás

VI.) Megrendeztük a JELEN/LÉT Nemzetiségi Színházak Fesztiválját

A Magyarországi Szerb Színház azelőtt kétszer is teret adhatott és szervezője lehetett a Jelen/Lét nemzetiségi színházi fesztiválnak, amelyen 11 magyarországi nemzetiség 18 tagszínháza vett részt. 2019-ban is fő szervezői voltunk a nemzetiségi színházi seregszemléjének.

2019-ben is a Nemzeti Színház adott otthont a rendezvény sorozatnak és a Magyarországi Nemzetiségi Színházi Szövetség szakmai támogatásával rendeztük meg a Jelen/Lét 2019 Fesztivált. A fesztiválszervezési, műszaki és produceri feladatait a Magyarországi Szerb Színház munkatársai végezték legnagyobbbrészt.

A JELEN/LÉT Fesztivál időpontja: **2019. március 25. - 2019. március 30.**

Az JELEN/LÉT Fesztivál 2019 helyszínei:

a Nemzeti Színház Gobbi Hilda terme

a Nemzeti Színház Kaszás Attila terme

a Nemzeti Színház Bajor Gizi Szalonja

a Magyarországi Szerb Színház színházterme és előcsarnoka

A színházi előadások mellett, kiállítások, közönségtalálkozók, szakmai megbeszélések, workshopok, konferenciák gazdagították a programot.

A JELEN/LÉT Fesztivál 2019-en részt vettek a következő szervezetek képviselői:

13 országos nemzetiségi Önkormányzat vezető tisztségviselői
Települések nemzetiségi önkormányzatainak képviselői
Nemzetiségek anyaországainak nagykövetei és diplomatái
a Magyar Országgyűlés nemzetiségi szószólói
Nemzetiségi sajtóorgánumok újságírói (TV, rádió, írott sajtó)

A JELEN/LÉT 2019 FESZTIVÁLRA a következő előadásokat hívtuk meg:

- 1)2019. MÁRCIUS 25. 19:30 - KASZÁS ATTILA TEREM **KÁRPÁTALJAI MEGYEI MAGYAR DRÁMAI SZÍNHÁZ** ANTON PAVLOVICS CSEHOV: EGYFELVONÁSOS KOMÉDIÁK
- 2)2019. MÁRCIUS 26. 18:00 - KASZÁS ATTILA SZÍNPAD -**MALCO TEATRO** VIRÁGZÓ SZEMEK performance Radosztina Angelova Bécsi lakás című regénye alapján
- 3) 2019. MÁRCIUS 26. 19:30 - Gobbi hilda színpad - **PÉCSI HORVÁT SZÍNHÁZ** POVRATAK FILIPA LATINOVICZA / FILIP LATINOVICZ HAZATÉRÉSE
- 4)2019. MÁRCIUS 27. 19:00 - GOBBI HILDA SZÍNPAD - **MAGYARORSZÁGI SZERB SZÍNHÁZ** Cseh Tamás - Bereményi Géza - Milosevits Péter AVALA EXPRESS XX.
- 5)2019. MÁRCIUS 27. 16:00 - KASZÁS ATTILA TEREM - **MAGYARORSZÁGI NEMZETISÉGEK SZÍNHÁZI TÁRSULATA** SZOBACSDA – mesejáték
- 6)2019. MÁRCIUS 28. 19:00 - GOBBI HILDA SZÍNPAD - **DEUTSCHE BÜHNE UNGARN /MAGYARORSZÁGI NÉMET SZÍNHÁZ** Matthieu Delaporte / Alexandre de la Patelliere DER VORNAME / HOGYAN NEVEZZELEK?
- 7)2019. MÁRCIUS 28. 17:00 - KASZÁS ATTILA TEREM - **CERVINUS TEÁTRUM** LÁSKABOŽELÁSKA
- 8)2019. MÁRCIUS 28. 19:30 - BAJOR GIZI SZALON - **ZALAEGRSZEGI HEVESI SÁNDOR SZÍNHÁZ** PETŐFI SÁNDOR: A HELYSÉG KALAPÁCSA
- 9)2019. MÁRCIUS 29. 19:00 - GOBBI HILDA SZÍNPAD - **AMFITHEATRO GÖRÖG NEMZETISÉGI SZÍNHÁZ** DROMOS – ÚT Performance előadás
- 10) 2019. MÁRCIUS 29. 19:30 - KASZÁS ATTILA TEREM - **VERTIGO SZLOVÁK SZÍNHÁZ** ARNOŠT GOLDFLAM: DÁMSKA ŠATŇA - NŐI ÖLTÖZŐ
- 11)2019. MÁRCIUS 29. 10:30 - BAJOR GIZI SZALON - **KARAVÁN SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY** BANYAMESÉK
- 12)2019. MÁRCIUS 30. 19:00 - GOBBI HILDA SZÍNPAD - **KARAVÁN SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY** I'M ONLINE
- 13)2019. MÁRCIUS 29. 14:00 - BAJOR GIZI SZALON - **KARAVÁN SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY** VERS - RENDHAGYÓ IRODALOMÓRA
- 14) 2019. MÁRCIUS 29. 19:30 - BAJOR GIZI SZALON - **MAGYARORSZÁGI SZERB SZÍNHÁZ** MOJA PEŠTA / AZ ÉN BUDAPESTEM
- 15)2019. MÁRCIUS 30. 20:00 - KASZÁS ATTILA TEREM - **ROMANO TEATRO** AMÍG SZÓL A HEGEDŰ

16)2019. MÁRCIUS 30. 15:00 - KASZÁS ATTILA TEREM **CINKAPANNA CIGÁNY SZÍNHÁZ**

CIGÁNYVARÁZS

17)2019. MÁRCIUS 30. 17:30 - KASZÁS ATTILA TEREM - **ARTASHAT ÖRMÉNY NEMZETISÉGI SZÍNHÁZ**

GENOCÍDIUM

VII.) A Magyarországi Szerb Színház részt vesz a magyarországi szerbség jelentős ünnepeinek megszervezésében és azokon, műszaki segítségnyújtással, művészi programok összeállításával, közönségszervezéssel vesz részt.

1. Svetosavska Akademija – Szent Száva Napi Akadémia és Bál

Minden évben részt veszünk a szerbség e legnagyobb ünnepének megrendezésében. Előadó művészettel foglalkozó és technikai munkatársaink egyaránt jelen vannak a rendezvényen. Gyorgyev Bránimír a Magyarországi Szerb Színház tagja volt az Ünnepi Akadémia házigazdája.

Színházunk művészei Čorić Tina és Rusz Márk Milán, Krkeljics Mirko Mitar és Gyorgyev Branimir hazafias versekkel és dalokkal vett részt az 1838 óta Budapesten rendszeresen megtartott műsorban.

A rendezvény időpontja: **2019.01.25.**

A rendezvény helyszíne: **Tökölyánum - Budapest, Veres Pálné utca 19.**

2. Sretenje - A Szerb Államiság Napja

Részletek a felszabadulás és törökök kiűzésének történetéről a Kardjordjevics dinasztia naplójegyzeteiből. Szerb történelmi dalok hangzanak el a műsorban. Közreműködik a Szerb Színház társulata. Vasko Popa költőlegenda Kardjordje nemzeti hősről szóló verseinek feldolgozásának előadása.

Szereplők: **Matoricz József, Gyorgyev Bránimír, Ilanković Filip, Krkeljić Mitar Mirko**

A rendezvény időpontja: **2019.02.15**

A rendezvény helyszíne: **Szerb Kulturális Központ Budapest**

3. Vidovdan – Szent Vid Napja

A Rigómezei csata emléknapja - **VERSMONDÓ MARATON**

A szerbség budapesti emlékhelyeit végigjárták művészeink: Tökölyánum, Budai Vár, Magyarországi Szerb Színház. Ezután Szentendrén verseltünk mindenütt a Rigómezei kegyeleti helyeken: Szentendre Boldogasszony Templom, Ferenczy Múzeum, majd azután a Ráckevei katedrálisban hangzottak el az epikus énekek. Mindenütt a Rigómezei Eposz hangzott el. Közös mondták: színészek, tanárok, nézők és diplomaták 12 órán keresztül legalább ugyanannyi helyszínen.

A rendezvény időpontja: **2019.06.28.**

VIII) A Lórévi Kulturális és Színházi Napok 2019

20 éve rendezünk Lóréven nyári kulturális és színházi napokat.

Legelső alkalommal 1999-ben mutattuk be Strindberg: Júlia kisasszony című emlékezetes darabját, melyet sokan jöttek el megnézni a magyar és a szerb szakmából is. Kilenc előadást játszottunk Lóréven azon az első nyáron. Minden előadásra buszt indítottunk Budapestről. Az előadás után minden nézőnek szerb vacsorával kedveskedtünk, amit a színház művészei szolgáltak fel és készítettek el (csevapcsicsa, pljeskavica, rakija). Azután a színház zenekara hazafias és más dalokkal szórakoztatta a jelenlévőket éjfélig, a budapesti különjárat indulásáig.

Azóta minden nyáron kulturális tartalmak érkeznek Lórévre (színházi előadások – Kossuth-díjas, Kiváló és Érdemes művészekkel, könyvbemutatók, képzőművészeti kiállítások, zenei koncertek, folklórestek, workshopok, táncházak, Szerbia művész világának gyakorlatilag a krémje). Különböző elnevezései voltak fesztiválunknak, ma már Lórévi Kulturális és Színházi Napokként emlegetjük.

2019. augusztus 28.

Az elmúlt évek során a Nagyboldogasszony napja (augusztus 28.) vallási ünnephez kötöttük a Fesztiválunk kezdetét.

A magyarországi szerb közösség mélyen vallásos. Az iszlám invázió elől érkeztek Magyarországra, keresztény hitüket megőrzendő.

Több száz éves hagyomány Lóréven, hogy ilyenkor van a Lórévi Búcsú az egyházi szertartásokkal (nagy mise, vecsernye, kalácsszentelés) azon kívül: családi és közösségi hagyományörző rendezvények, jelentős étkezések, táncmulatság, közös éneklés, bál.

2019. augusztus 29.

Gyurity Milán – képzőművészeti egyetemet végzett festőművész tárlatával nyitottuk meg a Fesztivált.

Bemutatót tartottunk Lóréven, mint már annyiszor, a Fesztivál színvonalát próbáltuk emelni egy-egy jelentős színházi darabunk legelső bemutatásával (Csárdáskirálynő, Zombor Rózsája, Szutyok).

Branislav Nušić: Autobiografija ....című műve, olvasatunkban alternatív színházi előadás. A közönségünket a modern színház új formáival szeretnénk megismertetni, ill. más jelentős színházi fesztiválokra is szeretnénk eljutni a darabbal.

Az előadás után: Kovács József, a „Magyar Tamburakirály”, híres tamburavirtuóz koncertje színházunk tagjai, Gyorgyev Branimir és Szabó Bogdán kíséretében.

2019. augusztus 30.

Branislav Nušić: Jókedvemben Játsszam....(Autobiográfia)

Majdnem ugyanaz csak magyarul – anyanyelvi szinten, de a betétdalok teljesen mások. Kettősanyanyelvűség. Színházunk hitvallása: a magyar nemzetiségi színész őrizze - ápolja nemzetiségi anyanyelvét. Azon kívül mutassa meg a magyar társadalomnak anyaországának legjelentősebb kortárs és hagyományos színpadi műveit. Szólaljon meg saját népzeneje nyelvén és hagyományos népi táncaink nyelvén is. Az újkori magyarországi szerb színház működésének csaknem harminc éve alatt, a magyar Kormány mindenkor támogatásával megtartotta ezen ars poétikáját és a továbbiakban is szeretne jelen maradni a magyar nemzetiségi és a magyar hivatásos színházi kultúrában.

2019. augusztus 31.

Harsányi Gábor: **Édes alkony....** című komédiáját a Pódium Színház mutatta be Fesztiválunkon. A fiatal társulat már szerepelt a tavalyi Fesztiválunkon és annyira megérintette őket a lórévi színházi közeg hangulata, hogy több jelzést is kaptunk részükről, hogy keressük meg a módját: szeretnének részt venni előadásukkal ebben az évben is.

Harsányi Gábort az országosan is népszerű színművészt a magyar íróársadalmat tömörítő Magyar Írók Szövetsége is befogadta sorai közé. Sokadik nyáron ajándékoz meg minket egy jelentős alakítással ill. most saját írású darabot is hozott.

Szereplők:

Szepe, Kossuth-díjas színész: **Harsányi Gábor**

Vili, Kossuth-díjas színész: **Várfi Sándor**

Kátya: **Bednai Natália**

Frida, Vili felesége: **Gosztola Adél**

Boróka, a ledér hölgy: **Ternai Krisztina / Nemcsók Nóra**

Besurranó: **Czakó Roland/ Gieler Csaba / Bródy Norbert**

Szöveg, dalszöveg, zene: **Harsányi Gábor**

Díszlet: **Gáliczki László**

Rendező munkatársa, rendezőasszisztens: **Pallós Tibor**

Rendező: **Bednai Natália**

2019. szeptember 1.

17 órakor

Szobacsoda

mesejáték

Írta: Trojan Tünde

Játsszák: **Álmosd Phaedra, Galda Levente, Gyorgyev Bránimír, Keller Linda, Kollatos**

Fotios, Trojan Tünde

Harmonika: **Berecz Péter**

Rendezte: **Vesztli Zsófia**

A Magyarországi Nemzetiségek Színházi Társulata egy olyan több nemzetiséget felölelő kezdeményezés, mely egyedülálló ma Magyarországon. A közelmúltban tragikus körülmények között elhunyt Gergely László az egyesület alapítója és rendezője egy olyan multikulturális, interetnikus társulatot hívott életre, melyben valamennyi magyarországi, azaz a tizenhárom nemzetiség művészei, az örmény, görög, szerb, szlovák, szlovén, lengyel, ruszin, ukrán, bolgár, német, horvát, roma és román képviseltetik magukat.

A színház a Vigadalom és a Levesben című nagysikerű darabok mellett, most egy varázslatos zenés mesejátékkal lepi meg a fiatal színházrajongókat.

20 órakor Fesztiválzáró

BABAROGA rock zenekar koncertje

Megalakult Budapesten az első szerb „klasszikussá” vált rock-zenét játszó zenekar. A zenekar tagjai által komponált új számok is szerepelnek a repertoárjukon. Fesztiválunk zárásaként őket hívtuk meg, hogy a frissen alakult csapatot is bemutassuk közönségünknek. A Fesztivált megnyitó festőművész Gyurity Milán a basszusgitáros, az ELTE szerb tanszékét vezető Urkom Alexander a szólógitárosa az együttesnek. Legendás posztjugoszláv dalok szerepelnek a repertoárjukon, Belo Dugme, Teska Industrija és saját szerzemények.

IX) A JELEN/LÉT Fesztivál előadásain kívül a következő vendégjátékokat fogadtuk a színházunkban:

Vertigo Szlovák Színház vendégjátéka**A.Kotljár: A mi konyhánk - Orosz Nyelvű Stúdiószínház vendégjátéka**

Vendégjáték helye: Nagymező utca 49. Szerb Színház Ideje: 2019. december 3.

Jovan Ducic: Poslednja pesma – Az utolsó vers – (színmű) a Belgrádi Nemzeti Színház vendégjátéka

Vendégjáték helye: Veres Pálné u. 19. Tökölyánium, Ideje: 2020. február 14.

X) Utánpótlásnevelés

Huszonkilenc évnyi működésünk alatt felnőtt több színészgeneráció, akik a tanult kollégáktól tanulták a szakmát és a színészkamara bizottsága előtt színészvizsgát tettek. A Magyarországi Szerb Színház **Rusz Milán** művészeti vezetésével elmúlt évtizedekben színi tanodaként is működött, hiszen Magyarországon nemzetiségi színészképzés nincsen, azon kívül a színművészeti egyetemeken nem jelent semmilyen előnyt a többnyelvűség.

A továbbiakban a Lakiteleki Népfőiskolával folytatunk tárgyalásokat, hogy megvalósuljon az OKJ nemzetiségi színészképzés. A színészmesterséget magyarul oktatnánk, a színháztörténetet és dikciót ki-ki a saját nemzetiségi színházában sajátítaná el szaktanároktól.

A Nikola Tesla Szerb Gimnázium tanulóival színházunk művésze, **Jurkovits Zorica – vezető színésznőnk, egyetemet végzett drámapedagógus foglalkozik, ebben az évben megnyerték a József Attila Színházban megrendezett Ádámok és Évák vetélkedőt, a legjobb előadás díját hozták el.** A Nikola Tesla Szerb Iskola drámát és színjátszást is oktat, hivatalos tanmenet szerint iskolai órák keretein belül. Utánpótlásunk egy része az ő növendékei közül került ki.

TOVÁBBIAK: www.magyarorszagiszerbszinhaz.hu

Budapest, 2020-04-30.

Rusz Márk Milán
igazgató

